



HÍVOM A CSALÁDOKAT Augusztusban, Szent Erzsébet évében



Kedves családok és házaspárok, kedves családokat szerető szerzetes- és paptestvérek, kedves mindnyájan, akik a család és az élet mellett álltok!

Augusztus: Szent Erzsébet és a szolgáló szeretet. Szent Erzsébetet Szent Ferenc követése nem szűkíti be, hanem kinyitja: az egész világot átöleli. A jól megélt vallásosság nyitottá tesz, a rosszul megélt bezárkózik. Az Istennek elkötelezett lelkiség és a felebarátok iránti nyitottság nem ismer személyválogatást. Senki sem lehet olyan szegény, hogy ne tudna adni valamit a másoknak. A szeretet nem maradhat tétlen, a szeretet hiánya pedig a halál előszobája. Az ember „amit a legkisebbek közül eggyel tesz, azt az Úrral teszi.” (I. Mt. 25,40)

A hagyomány úgy tudja, hogy Szent Ferenc a maga köpenyével ajándékozta meg Szent Erzsébetet, ezzel akarta kifejezésre juttatni, hogy Szent Erzsébet lelkisége nagyon hasonló az övéhez. Szent Ferencben elemi erővel tört fel a tapasztalat: Isten mindnyájunk és mindenek Atyja. A másik embert testvérének látta, az egész teremtett világban testvért látott, még a halált is testvérének szólította. Látva korának kommunális testvér-mozgalmait, azt, ahogy a testvéri kapcsolat polgárosodó úr-szolga viszonyná torzul, a másik embernek nem egyszerűen csak testvére, hanem kisebb testvére akart lenni. Ahol felismerik Isten egyetemes Atyaságát, - ahogy Szent Ferenc, és Szent Erzsébet felismerte -, ott a testvéri szeretet már nem áll meg a ház küszöbénél, készletét érez mások szolgálatra; a házasság sem lehet egoizmus kettesben, megjelenik a felelősség a társadalom és az Egyház közössége iránt. Nekünk is feladatunk, hogy testvéri közösségben azon munkálkodjunk, hogy a világot, az egyetemes emberi családot, a környezetet alkotó dolgok összességével együtt, melyet a Teremtő szeretetből alkotott és tart fenn, Isten terve szerint átalakítsuk, és beteljesedését szolgáljuk. (vö. GS 2)

Szent Erzsébet mindig és mindenben az Atya teremtményeit akarta szolgálni, ha valamit a legkisebbeknek tett, tudta, Jézusnak teszi. Ezt fejezi ki a legenda, miszerint férje az ágyába fektetett leprásban Jézust látta meg. Erzsébet mindent átölelő vallásossága minket is nyitottságra indít. Az igaz istentisztelet, a jó imádság is szolgálat, a jó szolgálat pedig imádság. Az igazi vallásosság egyszerre tesz Isten és az ember barátjává, mélyíti el Isten Atyaságának és az emberi testvériségnek az élményét. Merjünk kisebb testvérek lenni, elsődlegesen odahaza, szentpáli értelemben: „Ami a testvéri szeretetet illeti, legyetek egymás iránt gyengédek, a tisztelet dolgában egymással versengők.” (Róm 12, 10) A mindent átölelés csak akkor válhat hitelessé, ha a legközvetlenebbjeimet átölelem. De merjünk kisebb testvérek lenni azok között is, akikkel együtt járunk templomba, akikkel közös házas-csoportba tartozunk, merjünk kisebb testvér lenni munkatársaink között, a szélesebb társadalomban is.

Milyen nehézségekkel találtok a testvéri szeretet kibontakoztatásakor? Idézetek fel olyan családokat, ahol belső egymásra figyelésből kifelé való szolidaritás fakadt! Mennyire és hogyan segíted gyermekeidet közösségi emberré válni? Mit tehattünk azért, hogy Egyházunkban a testvér megszólításnak egyre inkább tartalma legyen?

A szolgálat, ha hiányzik belőle a testvéri érzés, tévútra is vihet, vannak, akiknél a szolgálat rejtett uralmat takar a másik felett. Piet van Breemen jezsuita ír Nevemen szólítottál c. könyvében egy nővéréről, aki húszévi betegápolás után – hivatásában szép karriert futva be -, arra döbbsent rá, hogy igazán sohasem adta oda magát másoknak. Csak magára gondolt, amikor az emberekhez fordult. Soha nem lépett ki igazán önmagából, az embereket csak arra használta, hogy fontossá tegye magát, a vélt betegszolgálat saját énjének kiszolgálása volt. A többiek eszközzé váltak megdicsőüléséhez és önkiteljesítéséhez, nem testvérként szerette őket, hanem a számára való hasznosságuk szerint. Nem lépett közösségre velük, nem vált kisebb testvérré. „A közösségi szellem azt a képességet is jelenti, hogy meglátjuk a másikban a jót, hogy úgy fogadjuk és értékeljük azt, mint Isten ajándékát: mint »számomra való ajándékot« is, nem pusztán annak a testvérnek az ajándékát, aki közvetlenül kapta. A közösségi szellem végül azt jelenti, hogy megadjuk a testvérnek az »őt megillető helyet«, hogy »hordozzuk egymás terhét«, (Gal 6,2) és elutasítjuk azokat az önző kísértéseket, melyek folyamatosan fenyegetnek bennünket, s amelyek versengést, karrierizmust, gyanakvást és irigységet szülnek.” (NMI 42)

Mondjátok el egy olyan élményeteket, melyben igazi testvéri szolgálattal találkoztatok! Hogyan védekezhetünk szolgálattunk versengéssé, önmegvalósító karrierépítéssé válása ellen?

Érdekes mozzanat Szent Erzsébet és férje, Lajos őrgróf életében, hogy szerelmes házasságukban egymást testvérként szólították: kedves bátyám – kedves húgom formában. Könnyen teheték, hisz egy udvarban nőttek fel, közös volt gyermekkoruk. Testvéri viszonyuk bontakozott szerelemmé, jegyessé és házassággá, nyújtott biztos oltalmat kapcsolatuknak. Talán nem vétek a valóság ellen, mikor arra gondolok, hogy Erzsébet és Lajos bensőséges testvéri viszonya mögött ott van az ő közös Atya-élményük is, amely elvezeti őket egymás szeretetén túl a rászorulókat együttes szeretetére. Lajos is bekapcsolódik Erzsébet karitatív munkájába, két kórházat is épít, megvédi Erzsébet szegények körében végzett szolgálatát az ármánykodókkal szemben.

„Isten a földet minden kincsével együtt minden ember és minden nép használatára rendelte. Ezért a teremtett javaknak méltányos arányban kell eljutniuk mindenkihez a szeretettől kísért igazságosság vezetése mellett.” (GS 69.) Bármennyire törekszünk a szolidaritásra, nem adhatunk minden rászorulóknak, nem vállalhatjuk magunkra a szegénység felszámolásának feladatát. Nem lehet azonban ez ok a tétlenségre. Legyünk érzékenyek a társadalmi igazságosság iránt, kapcsolódjunk be a karitatív munkába, ahol csak lehetséges. Nem adhatunk jelentős összegeket minden utunkba kerülő koldusnak, de ha igazán testvérünknek érezzük, egy-egy fohászt elmondhatunk mindegyikükért.

Miben nyilvánulhat meg egy család életében az, hogy a teremtett világot testvérnek tekintik? Mit jelent számokra a felelősség a teremtett világ egésze iránt? Hogyan válhat egy családi kirándulás rácsodálkozássá Isten teremtett világára, Atyaságára?

Hívom a családokat, szolgálják testvéreiket, legyenek hálásak az Atyának a teremtett világért!

Bíró László
a MKPK családreferens püspöke,
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke